

SAMMANFATTNING

En gärningsman planerade att anlägga en brand för att lura försäkringsbolaget på ersättning. Han använde sig av en kompis som inte heller kände till de fysikaliska egenskaperna hos bensin. Tiden mellan uthållandet av bensinen, 18 liter, och antändningen blev så lång att "explosivblandning" hann uppstå. Vid antändningen blev tryckökningen så kraftig att flera väggar, brandsektioneringar, förstördes och den efterföljande branden hotade hela byggnaden. Explosionen krossade dessutom ett tiotal fönster samt väckte omgivningen så att de kunde utrymma byggnaden. Gärningsmannen befann sig vid antändandet i källaren och lyckas mirakulös nog att ta sig ut ur byggnaden, dock med smärre brännskador.

ANLEDNING TILL UNDERSÖKNING

Brand / Explosion i butikslokal, önskemål om biträde från Räddningstjänsten i Xstad.

UNDERSÖKNINGEN UTFÖRD AV

Peter Ehrensträhle. I samverkan med Polisens Tekniker grupp, blå. NN, MM.

BESKRIVNING AV OBJEKTET

Fyravåningshus med källare, byggår 1955. Huset är byggt i klass br I, med stomme av sten och betong. Hörnhus i ett kvarter, med butiker och kontor / bostäder. Husets längd mot Xvägen är 26 m och mot Ysgatan är 35 m. Planyta i källare och gatuplan är c:a 1100 kvm och de övre våningarna c:a 600 kvm.

BESKRIVNING AV HÄNDELSEN

På natten till onsdag den xxxx-xx-xx vid 02.30 tiden inträffade en explosion med efterföljande brand i byggnaden. Gärningsmannen/männen hade tagit sig in i möbelaffären och där hållt ut brandfarlig vätska i form av bensin. Mängden bensin ska enl. uppgift ha varit 18 liter. Den har hållits ut i både källare och i gatuplan. Gärningsmannen gick efter en tid ner i källaren och antände bensinen som då hade avgett så mycket gaser att det uppstod en explosion. Tryckvågen fick två av varandra oberoende innerväggar murade av betonghålstén att rasa i källaren. Hålen som uppstod mätte c:a 5 m vardera och upp till fulltakhöjd, 3 m. Tryckvågen fortsatte sedan in i angränsande verksamhetslokaler, frisörsalongen och lampaffären. I frisörsalongens gatuplan raserades ytterligare en vägg, 12 m långt och till fulltakhöjd, samt ett fönster av tre mot gården. Även skyltfönstret mot gatan krossades. I lampaffären förstördes en avskiljande konstruktion av träreglar och spånskivor som täckte en källartrapp som inte användes, samt två skyltfönster mot Xvägen. I möbelaffärens gatuplan krossades samtliga fönster mot Xvägen. En stor mängd glasspliter och möbler spreds över trottoaren och vägbanan utanför. Även ett fönster av tre mot gården krossades. Det finns även fönster i taket och även de förstördes av explosionen. Ytterväggen mot gården företer skador som tyder på att fönsterpartiet utsatts för kraftig tryckbelastning.

UNDERSÖKNING

Då man utifrån kunde se raserade väggar och även hade vittnesmål från Rtj.personal om raserade väggar i källaren så hade man farhågor om att byggnadens stomme ev. kunde ha skadats. Trafiken stoppades en kort period (Xvägen är genomfartsled med tungtrafik) så att man kunde gå in med byggnadstekniker för att konstatera om stommen var allvarligt skadad. Några allvarligare skador gick inte att se.

Därefter inledde polisens tekniker och undertecknad en brandplatsundersökning. Det hela började troligtvis med en explosion. Inga vittnesuppgifter tydde på något annat. Många hade hört smällen som sedan övergick i en intensiv brand vilket också styrks av brandbilden. Det var ett snabbt förlopp med mycket energi. Bl.a. hade putsen på väggar och i taket släppt i stora partier. Det brann högt upp i lokalen, något som vanligtvis inte sker förrän det har brunnit så länge att det ansamlats så mycket brandgaser att en Övertändning sker i de övre delarna av rummet. Att övertändningen kommit efter explosionen, då "brandrummet" fick fri tillgång på förbränningsluft samt

även ventilerades på ev. brandgaser, fick oss att leta efter spår av brännbar vätska. Det hade även framkommit att butikens entrédörr varit olåst vid tillfället. Under torsdagen deltog en "brandhund" med förare i undersökningen. Hunden markerade på ett 10-tal platser i lokalerna, såväl i källaren som i gatuplan. Polisens tekniker tog prover på dessa platser för att sända till SKL. Vid djupare undersökning av platser där hunden markerat, bl.a. en trave med mattor i källaren och under en matta i gatuplan, kunde man utan svårigheter identifiera lukten av bensin. Detta fick oss att anta att någon hållt ut bensin i lokalerna och att bensinen fått så mycket tid till att avge en sådan mängd gaser att explosiv blandning uppstått i lokalerna. När antändning skedde uppstod explosionen och därefter bröt branden ut.

SPRIDNINGSRISK

Branden hade trots brandkårens snabba insats (brandstationen är belägen i kvarteret bredvid) hunnit sprida sig till frisörsalongen bredvid samt att rök / brandgaser spridits till trapphuset och lampaffären, detta pga att sektioneringsväggarna i källaren raserats av tryckvågen. Därför får det anses mycket troligt att branden utan insats från räddningstjänsten hade spridit sig även till övriga lokaler. Brandspridning uppåt i fastigheten via fönster samt de trasiga lanterninerna i taket in mot gården, hade skett inom c:a 30 minuter. Vidare kan konstateras att omgivningen har utsatts för risk att träffas av glassplitter och andra föremål som spreds med tryckvågen. Trottoaren och båda norrgående körbanorna var bemängda med glassplitter.

SLUTSATSER

Ett försök till försäkringsbedrägeri som misslyckades men som kunde ha slutat med att människor kommit till skada.

ERFARENHETER

Alla har inte tillräckliga kunskaper om vilka egenskaper vissa av de vardagsprodukter som vi använder har och riskerna som uppstår när produkterna används till något de inte är avsedda för.

Skador mot grannen, frisörsalongen

Bild från källaren